

Gemeente
Amsterdam

Leerplicht

Regels en afspraken
Meest gestelde vragen

Voor kinderen tot 5 jaar

Voor kinderen 5 tot 18 jaar

Voor jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie

kind

Ieder kind de beste kansen!

De gemeente Amsterdam wil dat alle kinderen de beste kansen krijgen. Onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van een kind, en biedt meer mogelijkheden op een goede toekomst. In Nederland is daarom in de Leerplichtwet geregeld dat alle kinderen recht hebben op onderwijs.

Uw kind is jonger dan 5 jaar

Veel jonge kinderen gaan naar de voorschool of een kinderdagverblijf. Ze worden zo spelenderwijs voorbereid op de basisschool. Op het moment dat uw kind 4 jaar oud is mag hij of zij naar de basisschool, maar dat hoeft nog niet.

5 tot 16 jaar: Leerplicht

Na de vijfde verjaardag van uw zoon of dochter is uw kind leerplichtig. Dat betekent dat hij of zij naar school móet op de eerste schooldag in de maand na de verjaardag. Als uw kind bijvoorbeeld op 10 oktober 5 jaar is geworden, moet hij of zij op de eerste schooldag in november naar school. Deze leerplicht eindigt aan het eind van het schooljaar waarin uw kind 16 jaar wordt.

16 tot 18 jaar: Kwalificatieplicht

Voor een goede positie op de arbeidsmarkt heeft uw kind een startkwalificatie nodig. Dat is een diploma op minimaal mbo 2 of havo/vwo-niveau. De verplichting om een startkwalificatie te halen, geldt voor alle jongeren tot hun 18e jaar. Het vmbo-diploma geldt niet als startkwalificatie. Dit betekent dat uw zoon of dochter na het halen van het vmbo-diploma, verplicht is verder te leren op het mbo of op de havo om een startkwalificatie te halen.

18 tot 23 jaar: Voorkomen voortijdig schoolverlaten

Jongeren tussen de 18 en 23 jaar die geen startkwalificatie hebben zijn niet meer leerplichtig, maar ook zij zullen worden gemotiveerd om toch een startkwalificatie te halen. Zij kunnen hiervoor dagonderwijs volgen of vormen van onderwijs waarin leren en werken worden gecombineerd.

ouders en verzorgers

Uw taak als ouder/verzorger

Ouders willen graag dat hun kind zich goed ontwikkelt en een fijne schooltijd heeft. Daarom is het belangrijk dat u goed contact heeft met de school en de ouderavonden bezoekt. Als u denkt of merkt dat uw kind, om welke reden dan ook, met tegenzin naar school gaat of spijbelt, kunt u dat met de leerkracht of de mentor bespreken. Ook kunt u de ouder- en kindadviseur raadplegen, die op de school werkt. Bijvoorbeeld als er problemen zijn die niet direct met school te maken hebben. Komt u er met de school niet uit, vraagt u dan advies aan de Onderwijs Consumenten Organisatie (onderwijsconsument.nl).

Volgens de Leerplichtwet bent u verplicht:

- uw leerplichtige kind in te schrijven op een school;
- ervoor te zorgen dat uw kind de lessen volgt. Als uw kind niet naar school kan, bijvoorbeeld als het ziek is, moet u dat meteen melden aan de school.

school

Wat mag u van de school verwachten?

Scholen moeten zorgen voor goed onderwijs, een veilige en prettige leeromgeving en een goed verzuimbeleid. De onderwijskwaliteit op scholen wordt gecontroleerd door de Inspectie van het Onderwijs. Bureau Leerplicht van de gemeente Amsterdam ziet toe op het verzuimbeleid en het schoolverzuim op scholen.

De school is verplicht om:

- leerlingen in te schrijven en bij vertrek weer uit te schrijven en dit door te geven aan Bureau Leerplicht van de gemeente Amsterdam. De school schrijft uw kind pas uit als zij zeker weet dat uw kind naar een andere school gaat;
- haar best te doen een andere school te vinden die uw kind wil opnemen, als uw kind niet op de huidige school kan blijven;
- verzuim of een twijfelachtige ziekmelding door te geven aan Bureau Leerplicht van de gemeente Amsterdam;
- uw kind te melden bij Bureau Leerplicht van de gemeente Amsterdam als het zonder startkwalificatie van school gaat;
- passend onderwijs te bieden aan elk kind. Dit houdt ook in dat de school samenwerkt met de ouder- en kindadviseur om uw kind extra steun of zorg te bieden als dat nodig is.

leerplicht-ambtenaar

Wat doet de leerplichtambtenaar?

De Leerplichtwet beschermt het leerrecht van elk kind. Bureau Leerplicht controleert of iedereen zich houdt aan de Leerplichtwet: ouders en verzorgers, leerplichtigen en de scholen. De leerplichtambtenaar is een onafhankelijk persoon in dienst van Bureau Leerplicht van de gemeente Amsterdam.

Een leerplichtambtenaar:

- biedt een luisterend oor en denkt met ouders en leerlingen mee om zoveel mogelijk zelf tot oplossingen voor het verzuim te komen;
- onderzoekt waarom een leerling zonder toestemming van school wegblijft;
- kan proces-verbaal opmaken als de leerling verzuimt zonder goede reden;
- werkt samen met de school en andere partners om spijbelaars en uitvallers zo snel mogelijk terug te laten keren naar school, eventueel met een steuntje in de rug van een schoolarts of ouder- en kindadviseur, de jeugdhulp of een andere instelling;
- ziet er op toe dat jongeren tot hun 18e jaar bij een opleiding staan Ingeschreven, totdat zij een startkwalificatie hebben gehaald;
- checkt en motiveert jongeren tussen 18 en 23 jaar die geen startkwalificatie hebben, terug naar school te gaan om hun diploma te halen.

Als u een leerplichtambtenaar wilt spreken, neemt u dan contact op met de afdeling leerplicht van het stadsdeel waar u woont. Voor telefoonnummers zie: amsterdam.nl/leerplicht onder veelgestelde vragen.

meest gestelde vragen

Kan mijn leerplichtige kind een extra vrije dag krijgen?

Hoe vraag ik extra vrije dag(en) aan?

Hoe maak ik bezwaar?

Wat als mijn kind lange tijd niet naar school kan?

Mag mijn kind in het buitenland naar school?

Wat zijn de gevolgen als kinderen van 5-18 jaar verzuimen?

Wat gebeurt er als jongeren van 18-23 jaar zonder startkwalificatie verzuimen?

In bijzondere situaties kan uw kind extra vrij van school krijgen, bijvoorbeeld bij:

- een verhuizing;
- een huwelijk, jubileum, ernstige ziekte of overlijden van een naast familielid;
- het moeten voldoen aan religieuze verplichtingen;
- overmacht en omstandigheden die buiten de wil van de ouders zijn gelegen.

ja

Uw kind krijgt geen vrij:

- voor een familiebezoek in het buitenland;
- voor een vakantie in een goedkope periode of met een speciale aanbieding;
- bij gebrek aan boekingsmogelijkheden in de gewone vakantietijd;
- voor eerdere of latere terugkeer, bijvoorbeeld in verband met (verkeers-)drukke;
- alleen omdat andere kinderen uit het gezin al vrij zijn;
- vanwege vakantiespreiding.

nee

De directeur van de school beslist als u 10 schooldagen of minder vrij vraagt.

minder dan 10 dagen

Vraagt u meer dan 10 dagen vrij, dan beslist de leerplichtambtenaar.

meer dan 10 dagen

Een aanvraag voor één of meer vrije dagen moet u schriftelijk en tijdig inleveren bij de directeur van de school.

Vraag op school naar het formulier: 'Aanvraag extra verlof'.

Wie beslist?

Verlofaanvragen worden altijd individueel beoordeeld. Als u het niet eens bent met de beslissing kunt u binnen 6 weken een bezwaarschrift indienen bij de school of bij de leerplichtambtenaar.

Wanneer uw kind lange tijd niet naar school kan vanwege lichamelijke of psychische problemen, kunt u bij de leerplichtambtenaar een beroep doen op vrijstelling. De leerplichtambtenaar schakelt een arts of psycholoog in om te beoordelen of uw kind van inschrijvingsplicht wordt vrijgesteld.

School bespreekt met ouders en ouder- en kindadviseur of extra zorg ingezet moet worden. Bijvoorbeeld de school voor zieke kinderen.

Ja, maar de gemeente Amsterdam heeft daar wel regels aan verbonden. U moet zorgen voor een verklaring van die school in het buitenland. Uit de verklaring moet blijken dat uw kind staat ingeschreven en de school daadwerkelijk bezoekt.

Meer informatie hierover leest u op amsterdam.nl/leerplicht

Als een kind zonder bericht afwezig is, zal de school allereerst contact opnemen met de ouders of verzorgers om te informeren wat er aan de hand is. Indien nodig kan school extra zorg rondom het kind organiseren. School is verplicht verzuim door te geven aan de leerplichtambtenaar. Deze kan, afhankelijk van de situatie, verschillende maatregelen nemen: verschillende maatregelen nemen:

- de leerplichtambtenaar kan een proces-verbaal opmaken of aan de school vragen een zorgmelding te doen bij jeugdzorg;
- de leerplichtambtenaar kan jongeren die nog niet eerder met justitie in aanraking zijn gekomen, doorsturen naar bureau HALT voor een leer- of werkstraf. Als dit niet helpt stuurt de leerplichtambtenaar het proces-verbaal alsnog door naar justitie;
- na een proces-verbaal beoordeelt justitie wat de beste maatregel is. Dat kan bijvoorbeeld een werkstraf, leerstraf of verplichte hulp zijn.

Allereerst probeert de school contact te krijgen met de jongere om het verzuim te stoppen. Lukt dit niet dan roept de leerplichtambtenaar de jongere op voor een gesprek of gaat op huisbezoek. Samen met de jongere bespreekt de leerplichtambtenaar wat de mogelijkheden zijn om toch een startkwalificatie te behalen. Als de jongere niet terugkeert naar school, volgt uitschrijving van school. In dat geval verliest hij of zij ook het recht op studiefinanciering en een OV-jaarkaart. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kan studiefinanciering terugvorderen.

foto: Beeldbank Amsterdam, Edwin van Eijs

Meer informatie

Staat uw vraag er niet bij? Kijk dan op de website amsterdam.nl/leerplicht
Of neem telefonisch contact op met de gemeente Amsterdam via telefoonnummer 020 251 8010.

Handige links

- amsterdam.nl/onderwijs
- rijksoverheid.nl (zoek op trefwoorden 'onderwijs' en 'leerplicht')
- aanvalopschooluitval.nl
- onderwijsconsument.nl

Klachten en bezwaar

Heeft u een klacht? Bent u het niet eens met een besluit? U leest meer over de klachten- en bezwaarprocedure op de website:

amsterdam.nl/leerplicht

februari 2015